

Kısa Vadeli Sigorta Kolları

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası

Hastalık Sigortası

Analık Sigortası

İşsizlik Sigortası

Kısa vadeli sigorta kolları nispeten kısa süre için ödenen primlerle kısa süreli yardımlar yapan sigortalardır

Uzun Vadeli Sigorta Kolları

Malullük Sigortası

Yaşlılık Sigortası

Ölüm Sigortası

Uzun vadeli sigorta kolları uzun süre ödenen primler karşılığı uzun süreli yardımların yapıldığı sigortalardır.

MALULLÜK SİGORTASI

AMAÇ

- Malullük, yaşlılık ve ölüm gibi kalıcı ve sürekli etki yaratır. Bu nedenle yapılan yardım da süreklilik taşır.
- Malullük nedeniyle aylık bağlanmasının temelinde bazı nedenlerle çalışma gücünü kısmen ve tamamen yitiren, bu nedenle ekonomik durumu sarsılan sigortalıya maddi destek sağlamak yatar.
- Malul duruma düşmesi nedeniyle çalışamayan ve ücretinden yoksun kalan sigortalıya mahrum kaldığı bu gelir, uzun vadeli sigorta kolundan sağlanır ve malullük durumunun devamı süresince verilir.
- Bu sigorta kolundan malullük aylığına hak kazanmak için yaşlılık aylığı bağlanması için gerekenden daha kısa bir sigortalılık süresi ve prim ödeme süresi yeterlidir.

MALULLÜK SİGORTASINDAN YARARLANMA KOŞULLARI (5510 Sayılı Kanun md.25 ve 26)

1. Malul olma
2. Belli bir süre sigortalı olma
3. Belli bir süre prim ödemiş olma
4. İşten ayrılma
5. SGK'ya başvurma

Kural olarak çalışma gücünü %60 ya da daha yüksek bir oranda yitirenler malul sayılır.

Malul Olma

- Bu kanunun 4/a (hizmet akdiyle çalışanlar) ve 4/b (bağımsız çalışanlar) kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünü veya iş kazası ve meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü en az %60 oranında kaybedenler,
- Bu kanunun 4/c (kamu görevlileri) kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünü en az %60 oranında kaybedenler veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybedenler.

Malullüğün çalışmaya başladıktan sonra ortaya çıkması ve bu durumun sağlık raporuyla tespiti gerekir. Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce çalışma gücünün %60'ını kaybedenler malullük aylığından yararlanamaz.

MALULLÜK SİGORTASINDAN YARARLANMA KOŞULLARI
(5510 Sayılı Kanun md.25 ve 26)

- 1. Malul olma**
- 2. Belli bir süre sigortalı olma**
- 3. Belli bir süre prim ödemiş olma**
- 4. İşten ayrılma**
- 5. SGK'ya başvurma**

Malullük sigortasından yararlanabilmek için en az 10 yıldan beri sigortalı bulunup, toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olan sigortalılar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş olmalıdır.

MALULLÜK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR (5510 Sayılı Kanun md.26)

1. Malullük aylığı
2. Sağlık yardımı
3. İşe alıştırma (Rehabilitasyon)
4. Yol parası ve zorunlu giderler
5. Kamu görevlilerine emekli ikramiyesi ödenmesi

Sağlık Yardımı

Malullük aylığı almakta olanlar herhangi bir prim ödeme yükümlülüğü olmaksızın ve ayrıca genel sağlık sigortalısı olarak tescile gerek olmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Dolayısıyla SGK'dan malullük aylığı alanlar ve bunların bakmakla yükümlü kişileri Kanuna göre sağlık hizmet sunumundan yararlanırlar.

Yol Parası Ve Zorunlu Giderler

Malullük aylığı alanların malullük durumlarının tespiti, kontrolü veya periyodik sağlık muayenesi amacıyla yapılan sağlık hizmeti giderleri ile yol ve gündelik giderleri SGK tarafından ödenir.

YAŞLILIK SİGORTASI

Amacı ve Önemi

- *Yaşlılık sigorta kolundan yapılan yaşlılık aylığı ödemesi ile belli bir yaşa ulaşan ve çalışma gücü azalan sigortalıya çalışmadan yaşamını sürdürme ve dinlenme olanağı sağlamak amacıyla sürekli ve belirli bir gelir sağlanmaktadır. Başka bir ifadeyle çalışma gücünün azalmasından veya kaybından dolayı dinlenme gereğini duyan sigortalının aktif çalışma hayatından çekildiği dönemdeki gelir kaybı yaşlılık sigortasından sağlanan yaşlılık aylığı ile giderilecektir.*
- *Yaşlılık sigortasının iki temel amacı bulunmaktadır. Birinci amacı emekli olduktan sonra da bireylerin tüketimine devam edebilme imkanı sağlamasıdır. Bu durumda artık kişinin çalışmadığı emeklilik zamanlarında, kişiye bir gelir sağlanması suretiyle, kişinin tüketim ihtiyaçlarının temini amaçlanmaktadır. Yaşlılık sigortasının ikinci amacı ise güvenlidir. Özellikle uzun ömürlülük durumlarında, kişiyi güvence altına almak anlamına gelmektedir.*
- *Yaşlılık sigortasını önemli kılan diğer bir özellik emeklilerin sağlık sigortasından yararlanmasıdır. Ayrıca yaşlılık sigortasından yararlanan sigortalının (emeklinin) ölümü sonrasında hak sahipleri ölüm sigortasından belirli bir gelir güvencesine sahip olmaktadır. Bütün bu durumlar yaşlılık sigortasından yararlanmayı (emekli olmayı) çok önemli hale getirmektedir. Emeklilik, bireyin istihdam ilişkisinin sona erdiği, emekli aylığı ve kişisel tasarruflarıyla geçinmeye başladığı süreci ifade etmektedir.*

YAŞLILIK SİGORTASINDAN YARARLANMA KOŞULLARI (5510 Sayılı Kanun md.28)

1. Belirli Bir Yaşın Doldurulması
2. Prim Ödeme Gün Sayısının Tamamlanması
3. Sigortalının işine veya sağlık durumuna bağlı olarak yaş ve prim ödemeye ilişkin özel koşullar
4. İşten Ayrılma
5. Sigortalının Kuruma Başvurması

İleri yaşta bulunanlar, ilk defa çalışmaya başladığı anda engeli nedeniyle malullük aylığından yararlanamayanlar, ileri düzeyde engelliler, madende çalışanlar, erken yaşlananlar daha kolay koşullarda yaşlılık aylığından yararlanabilirler

İlk defa 5510 sayılı Kanuna göre (2008 yılından itibaren) sigortalı sayılanlar;

1. Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödenmiş olması (4/a kapsamında yani hizmet akdiyle çalışan sigortalılar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır)
2. Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olma şartı 2036-2048 yılları arasında kademeli olarak 65 yaşına yükseltilmiştir.

Türkiye'de Emeklilik Yaşını Düzenleyen Kanunlar

Kanun No	Yürürlük Tarihi	Emeklilik Yaşı		En Az Sigortalılık Süresi	
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
5417	01.04.1950	60	60	25	25
506	01.03.1965	55	60	25	25
1186	01.03.1969	38	43	25	25
3246	10.01.1986	55	60	-	-
3774	20.02.1992	38	43	20	25
4447	08.09.1999	58	60	20	25
5510	01.10.2008	65	65	20	25

5510 Sayılı Kanunla Getirilen Kademeli Emeklilik Yaşı

Yıllar	Emeklilik Yaşı	
	Erkek	Kadın
2008-2035	Değişmiyor	Değişmiyor
2036-2037	61	59
2038-2039	62	60
2040-2041	63	61
2042-2043	64	62
2044-2045	65	63
2046-2047	65	64
2048-	65	65

5510 Sayılı Kanunla Prim Ödeme Gün Sayısında Yapılan Değişiklikler

		Mevcut Sistem (4447 Sayılı Kanun)	Yeni Sistem (5510 Sayılı Kanun)
Prim ödeme gün sayısı	SSK	4500-7000 gün	İlk defa kanunun yürürlük tarihinden sonra 4(a) sigortalıları için 7.200 gün,
	BAĞ-KUR	25 yıl	
	ES	25 yıl	4(b) ve 4(c) sigortalıları için 9000 gün 65 yaş haddini geçmemek üzere yaş hadlerine 3 yıl eklenmek şartıyla 5400 gün

YAŞLILIK SİGORTASINDAN SAĞLANAN HAKLAR (5510 Sayılı Kanun md.28)

1. Yaşlılık aylığı bağlanması
2. Toptan ödeme yapılması
3. Sağlık yardımı
4. Kamu görevlilerine emekli ikramiyesi ödenmesi

Toptan Ödeme

Yaşlılık aylığı bağlanma koşullarını gerçekleştiremeyenlere sigortalı işlerinden ayrılmaları durumunda, isterlerse ödemiş oldukları malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri toptan ödeme olarak geri verilebilecektir. Toptan ödeme koşulları şunlardır:

1. Malullük ya da yaşlılık aylığına hak kazanamamak
2. Aylık bağlanması için gerekli yaş koşulunu gerçekleştirmek ancak prim ödeme veya sigortalılık koşulunu gerçekleştirememek
3. İşten ayrılmak ve toptan ödeme talep etmek.

Sağlık Yardımı

Yaşlılık aylığı almakta olanlar herhangi bir prim ödeme yükümlülüğü olmaksızın ve ayrıca genel sağlık sigortalısı olarak tescile gerek olmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılırlar. Dolayısıyla SGK'dan yaşlılık aylığı alanlar ve bunların bakmakla yükümlü kişileri Kanuna göre sağlık hizmet sunumundan yararlanırlar.

Emekli ikramiyesi

Kamu görevlilerine her tam fiili hizmet yılı için bir aylık emekli ikramiyesi olarak verilir. SGK tarafından ödenen emekli ikramiyeleri emekliye sevk onayını veren kurum tarafından SGK'ya geri ödenir.